

[Alfred Andersen]

Vi støder på de samme argumenter, såvel når vi diskuterer kommunalt nærdemokrati, som når vi diskuterer virksomhedsdemokrati på arbejdspladserne. Lige så svært det er at få arbejdsgiveren til at afgive noget af sin magt til arbejderen, lige så svært er det at få kommunalbestyrelsesmedlemmer til at afgive noget af deres indflydelse til borgerne. Det er omtrent samme problematik.

Derfor er der efter SFs mening behov for holdningsændringer hos myndigheder og hos borgere. Man må bort fra dette autoritetsprægede system, vi har. Og jeg er lige ved at sige, at det haster. Men i arbejdsgruppen peger man på, at udvalgsstyret i flere kommuner kun synes at kunne overleve ved, at der overlades administrationen flere sager, og det er just ikke den udvikling, vi kunne tænke os, altså at det i stedet for at være politikernes opgave at administrere en kommune skal være administrationens opgave.

Arbejdsgruppen har også set på muligheden for at gøre kommunalbestyrelserne større, men dér er man kommet til den konklusion, at det kan skabe problemer med en for stor forsamling. Der vil blive lange møder. Det kan blive svært at håndhæve fortroligheden, og endelig – siger man i arbejdsgruppen – er en større forsamling i sig selv ingen garanti for at undgå skævheder i repræsentationen; det gælder både den faglige repræsentation og den geografiske fordeling. Jeg er enig med arbejdsgruppen i dens betragtninger.

Arbejdsgruppen har også diskuteret bydelsråd, men kun et mindretal mente, at der var en mulighed her. Dér er SF enig med mindretallet. Vi tror på, at man kan oprette bydelsråd uden at forflygtige det kommunale ansvar. Alle de aktiviteter, som i dag findes i områderne, såsom skolenævn, børnehavestyrelser, beboerforeninger, kulturelle og sportsforeninger og menighedsråd samt mange andre ting, der løses ude i lokalområderne, kunne sagtens forenes i et bydelsråd, og vi mener, de skal forenes, hvis vi skal gøre os håb om at bevare demokratiet. Hvis ikke der sker noget på dette område, vil flokken af utilfredse vokse. Vi ser det på arbejdspladserne: fordi arbejderne ikke kan få del i ejendomsretten, bliver der kun én interesse tilbage for arbejderne, og det er lønningsposen. Det samme gælder borgerne: hvis borgerne bliver fremmedgjort over for deres kommune, fordi de ikke kan få medindflydelse, vil

borgernes interesse fremover kun være at komme til at betale så lidt i skat til denne kommune som muligt. Jeg skal ikke nævne nogen partier, men vi har dog set partier, som har fået held af denne frustration i befolkningen til at få nogle mandater i dette folketing.

Derfor er jeg ked af, at indenrigsministeren afviser at fastsætte detailregler for nærdemokratiet i den kommunale styrelseslov, som vi skal diskutere senere i dag. Vi mener som sagt, at hvis man skal gøre sig håb om, at demokratiet skal virke, er det, der skal gøres, at skabe mere borgerindflydelse.

Kaj Hansen (DKP):

Udgangspunktet for ministerens redegørelse er jo den blå betænkning nr. 798, som jeg har taget med herop. Den er resultatet af det arbejde, som en arbejdsgruppe nedsat af indenrigsministeren den 26. august 1975 er nået frem til.

Betænkningen har været længe undervejs. Det er mere end et år siden, at vi i kommunaludvalget begyndte at rykke for denne betænkning som grundlag for de videre diskussioner, men der skulle altså gå to år, før resultatet forelå. Derefter har vi rykket for en redegørelse eller et oplæg fra ministeren, men han har så yderligere ventet et halvt år med den redegørelse, som vi nu behandler.

Det er ikke noget, jeg kan bevise, men jeg har jo lov til at have mine fornemmelser, og det er min fornemmelse, at ministeren har trukket tingene i langdrag, fordi han ikke havde noget virkeligt ønske om, at der skulle gennemføres noget af betydning inden kommunevalget i marts 1978.

Imidlertid er det sådan, at vel kan der nu ikke gennemføres forslag, der har direkte tilknytning til valget, men det udelukker jo ikke, at der også efter kommunevalget og også umiddelbart efter kommunevalget i denne folketingssamling kan gennemføres forslag, der styrker det kommunale nærdemokrati. Det kan ministeren jo i øvrigt heller ikke forhindre, såfremt der i folketinget er et flertal for noget sådant med eller uden socialdemokratiet.

Jeg tror ikke, at vi i denne redegørelsesdebat kan grave os ned i alle detaljerne, men må prøve at se på de lidt større linjer. I betænkningen er der analyseret en række nær-